

GULDBORGSUND

ÅRSRAPPORT INTERNATIONALT SAMARBEJDE

GULDBORGSUND KOMMUNE 2013 - 2015

FORSIDEFOTO:
HAJKUTTER DAGMAR AAEN.
HAJKUTTER REGATTA NYSTED – ROSTOCK, AUGUST 2012.

FOTO AF TAGE JENSEN, FOTOKARTELLET MARIBO.

INDHOLD

1. INDLEDNING	4
2. VISION OG MÅL	6
3. SAMMENFATNING	7
4. RESULTATER -	10
4.1. Større udviklingsprojekter	10
4.2. Netværksprojekter	12
4.3. Internationalt ungdomsarbejde, Union of Baltic Cities, venskabs- bysamarbejdet, delegationsbesøg og kommunens studieture	13
BILAG: Projekt- og resultatskemaer	18
• 8 større udviklingsprojekter	
• 3 netværksprojekter	
• Internationalt ungdomsarbejde	
• Union of Baltic Cities	
• Venskabsbysamarbejde	
• Delegationsbesøg og studierejser	

1 INDLEDNING

Nærværende rapport beskriver Guldborgsund Kommunes Internationale samarbejde 2013 – 2015 og skal give kommunens borgere, byrådspolitikere, de kommunale medarbejdere og andre interesserede overblik over indholdet, resultaterne og nytten af kommunens internationale samarbejde.

Guldborgsund Kommunes internationale samarbejde er både omfattende og forskelligartet og har udviklet sig markant gennem de sidste seks år. Det har ledt til en meget bred vifte af resultater, både praktiske resultater for kommunens borgere og ny viden og inspiration for kommunens politikere og medarbejdere. Det drejer sig hovedsageligt om resultater, som ikke har kunnet opnås på anden måde end netop gennem internationalt samarbejde, samtidigt med at resultaterne er opnået med en stor ekstern støtte, hovedsageligt fra EU-programmer.

Det internationale arbejde baserer sig på *International Strategi for Guldborgsund Kommune 2011 – 2014*, som blev vedtaget af Byrådet november 2011.

Et nyt styringsdokument for det internationale samarbejde "*Rammeplan for Guldborgsund Kommunes International Samarbejde 2015 – 2018*" er under udarbejdelse.

De gennemførte samarbejdsaktiviteter er samlet til tre hovedtyper: (1) Større udviklingsprojekter, (2) netværksprojekter og (3) internationalt ungdomsarbejde, Union of Baltic Cities, venskabsbysamarbejdet samt delegationer.

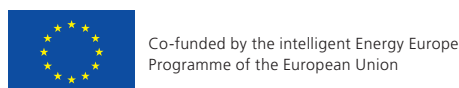
De enkelte projekter og aktiviteter er beskrevet meget kortfattet. De er desuden vist i skemaform i bilag vedhæftet rapporten. Mere udførlige beskrivelser af de internationale projekter og samarbejdsaktiviteter kan fås ved henvendelse til kommunens internationale koordinator, eller til de kontaktpersoner, der er nævnt for hvert af projekterne i det vedhæftede bilag, hvor der også henvises til projekternes hjemmesider.

Det skal nævnes, at der sandsynligvis rundt omkring i kommunens organisation også er – mindre – internationale aktiviteter, der ikke er beskrevet her.

Nærværende rapport efterfølger *Årsrapport for Guldborgsund Kommunes Internationale Samarbejde 2011 – 2012*.

En lang række EU-programmer, Nordisk Ministerråd, Sundheds- og Indenrigsministeriet samt Naturstyrelsen har støttet kommunens internationale projekter.

De skal alle have en stor tak!

2 VISION OG MÅL

Guldborgsund Kommunes Internationale Strategi 2011 – 2014 angiver at:

“Visionen for det internationale arbejde er, at det er en integreret del af kommunens indsats for at styrke og udbygge kommunens egenart, kvaliteter og muligheder”.

Denne vision om “mainstreaming” af kommunens internationale samarbejde indebærer at:

1. det internationale samarbejde har ikke egne mål, men skal understøtte byrådets og de politiske udvalgs prioriterede mål
2. det internationale arbejde er et almindeligt redskab i udviklingsarbejdet for at opnå kommunens mål
3. det er alle kommunens centre og enheder, der har mulighed for at drage nytte af internationalt arbejde

I strategien er der også angivet en række generelle mål, der ønskes opfyldt for de forskellige typer af internationalt samarbejde:

- at udvikle nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere
- at udvikle mere effektive løsninger og arbejdsmetoder for kommunens arbejdsområder
- at tilføre ny viden og etablere et samlet overblik på specifikke emneområder
- at bringe kommunen, dens institutioner og erhvervsliv ind i en international sammenhæng og markedsføre kommunen internationalt
- at bidrage til netværk, faglig udvikling og inspiration af medarbejderne
- at promovere og markedsføre relevante indsatser, kvaliteter og holdninger i Guldborgsund Kommune af fælles interesse for kommuner i Østersøområdet

Desuden skal venskabsbysamarbejdet bidrage til:

- Udvikling og understøttelse af mellemfolkelige, kommunale og erhvervsmæssige aktiviteter med byer og organisationer fortrinsvis i landene omkring Østersøen og herigennem støtte den mellemfolkelige forståelse, bidrage til den faglige udvikling af kommunens medarbejdere samt udvikle kommunen til et bedre sted at bo og arbejde.

3 SAMMENFATNING

STØRRE UDVIKLINGSPROJEKTER

I rapportperioden har kommunen været budgetbærende partner i seks store udviklingsprojekter og associeret partner (dvs. uden eget budget) i to store udviklingsprojekter. Et af projekterne er stadig under gennemførelse.

De store udviklingsprojekter udgør den største budgetandel af det internationale samarbejde. Det er fra dette arbejde, at de store og konkrete resultater opnås.

De aktuelle projekter ligger indenfor områderne transport, vedvarende energi, undervisning, ældrepleje, naturbeskyttelse og internationalt samarbejde og har opnået en lang række resultater, blandt andet:

- Etablering af sammenhængende realtidssystem for rejsende mellem Rostock og Nykøbing med elektroniske skilte på Nykøbing F. Banegårdsplads, Gedser Færgehavn og i busserne på strækningen Gedser – Nykøbing samt på færgerne Gedser – Rostock
- Etablering af besøgscenter og udstilling ved Sydfalster Varmeværk om vedvarende energi med fokus på solenergi beregnet for skoleklasser, familier med børn og turister
- Åbning af Business Park Falster med et Transport Seminar på Cargo Syd med 30 erhvervsledere fra transportsektoren og transporttunge erhverv, lokalpolitikere, forskere og planlæggere
- Etablering af venskabsbysaftale med Rostock.
- Etablering af samarbejde på ældreområdet mellem Guldborgsund og Olofström Kommuner for fagligt samarbejde og udveksling
- Udvikling af metoder til at bruge den internationale dimension og anvendelsen af kunst for at fremme trivsel og læring i folkeskolen
- Genetablering af Horreby Lyng Højmose og sikring af naturarven i Natura 2000 område.
- Etablering af besøgscenter Horreby Lyng Højmose for danske og internationale turister

NETVÆRKSPROJEKTER

I rapportperioden har kommunen været partner i tre netværksprojekter, hvoraf et stadig er under gennemførelse.

Netværksprojekterne er af en mindre budgetmæssig størrelse. De giver væsentlig international faglig sparring og netværksdannelse. De aktuelle netværksprojekter ligger indenfor vindenergi, biomasseudnyttelse

og undervisningsområdet og har opnået en række resultater, blandt andet:

- Udvikling af metoder og redskaber for bedre dialog og planlægning af landbaserede vindmøller med inddragelse af lokale interesser
- Etablering dansk-tysk netværk for initiativer og projekter indenfor bæredygtig- og ressourceeffektiv produktion og anvendelse af biomasse
- Udvikling af redskaber og metoder for internationale ungdomsudvekslinger og mobilitets-camps som et læringsredskab

SAMARBEJDE Gennem UDVEKSLINGER

I rapportperioden har der været et højt niveau af internationale samarbejdsaktiviteter som udvekslinger, fællesarrangementer, delegationsbesøg, deltagelse på internationale konferencer, mm.

På nær det internationale ungdomsarbejde ligger disse aktiviteter ofte udenfor EU-støttede projekter. De gennemføres alligevel i høj grad som sammenhængende indsatser, som fx i regi af Union of Baltic Cities eller i regi af venskabsbysamarbejdet.

Der kan også være tale om enkeltstående aktiviteter, fx delegationsbesøg, hvis disse i øvrigt passer ind i Kommunes strategiske satsninger.

Denne type af internationalt samarbejde er karakteriseret ved det store antal borgere, særligt unge og studerende der deltager heri. Turister, medlemmer af sports-, kultur- og fritidsforeninger, politikere og kommunale medarbejdere deltager også i disse aktiviteter.

Aktiviteterne bidrager til:

- den mellempolkelelige forståelse
- udvikling af kommunen til et bedre sted at leve og arbejde
- medarbejderes opkvalificering, inspiration og faglige netværk
- promovning og markedsføring af indsatser, kvaliteter og holdninger i Guldborgsund Kommune
- unges geografiske og mentale mobilitet, deres dannelse og modning samt sproglæring

BUDGETVOLUMEN AF DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE 2013 - 2015

Omfanget af kommunens internationale aktiviteter skønnes samlet at have en årlig budgetvolumen på omkring 11,4 mio. kr. Heraf udgør de store udviklingsprojekter hovedparten med omkring 8,7 mio. kr. årligt. Et enkelt projekt (Østdanske Højmoser) bidrager med et samlet partnerbudget på 20 mio.kr.

Den eksterne støtte til de store projekter udgør 8,3 mio. kr., mens ca. 0,4 mio. kr. finansieres af Guldborgsund Kommune, heraf omkring 0,3 mio. kr. som egne timer, mens omkring 100.000 kr. årligt er kontant medfinansiering.

De tre netværksprojekters budget udgør omkring 0,7 mio. kr. årligt, hvoraf omkring 0,2 mio. kr. finansieres af kommunen, ligeligt fordelt på egne timer og kontant medfinansiering.

Det internationale ungdomsarbejde har en skønnet budgetvolumen på 1,1 mio. kr. og en høj grad af eksternt finansiering på 0,9 mio. kr.

Udgifter til modtagelse af delegationer, gennemførelsen af studierejser og ikke mindst forberedelse af projekter, skønnes til at løbe op i omkring 0,8 mio. kr. årligt. Dette finansieres dels via egne medarbejdertimer, dels med kontant finansiering.

Budgetvolumen og fordelingen til typer af internationale samarbejder og finansieringskilder ligger tæt op ad billedet for rapportperioden 2011-2012; på nær det store bidrag fra projektet Østdanske Højmoser.

OVERSIGT OVER STØRRELSEN AF DET ÅRLIGE FORBRUG FOR INTERNATIONALT SAMARBEJDE I GULDBORGSUND KOMMUNE, 2013-2015

Samarbejdstype	Budget, mio. kr.	Finansiering EU og anden ekstern, mio. kr.	Finansiering Guldborgsund Kommune, mio. kr	
			Egne timer	Kontant betaling
Større udviklingsprojekter	8,7	8,3	0,3	0,1
Netværksprojekter	0,7	0,5	0,1	0,1
Internationalt ungdomsarbejde	1,1	0,9	0,1	0,1
Delegationer, studierejser, projektforberejdelser, mm.	0,8	-	0,5	0,3
Samlet	11,3	9,7	1,0	0,6

DELTAGELSE AF HELE KOMMUNENS ORGANISATION

En af grundidéerne i Guldborgsund Kommunes internationale arbejde er, at alle dele af kommunens organisation – i større eller mindre grad – deltager i og får udbytte af det internationale arbejde, herunder EU-støttede projekter.

Jo større et driftsområde er, des større gevinst er det muligt at hente gennem internationalt udviklingsarbejde.

I rapportperioden 2013-2015 har næsten alle centre på forskellig måde deltaget i internationale samarbejdsaktiviteter, og princippet om bred deltagelse er således rodfæstet i kommune, se tabel herunder.

Der er dog stadig en variation i graden af involvering i det internationale arbejde. Således er der særligt mange internationale aktiviteter på skole og ungdomsområdet og på teknik og miljøområdet.

INTERNATIONALE AKTIVITETER FORDELT PÅ FAGCENTRE

Center	Deltaget i internationale udviklingsprojekter	Deltaget i internationale netværksprojekter	Værter/gæster ved internationale besøg
Arbejdsmarked	X		X
Borger & Branding	X		X
Familie & Forebyggelse			X
Teknik & Miljø	X	X	X
Økonomi & IT			X
Politik & Personale			X
Socialområdet			X
Sundhed & Omsorg	X		X
Børn & Læring	X	X	X

NY EU BUDGETPERIODE (2014-2020) OG NY INTERNATIONAL RAMMEPLAN (2015-2018)

Rapportperioden (2013-2015) har været præget af, at EU's budgetperiode 2007-2013 er blevet afsluttet, og at alle EU's programmer således har været under nedlukning. De nye EU programmer for budgetperioden 2014-2020 har først i løbet af 2015 for alvor åbnet for nye projektansøgninger. I rapportperioden har kommunen derfor afsluttet 8 store og små projekter, mens der kun er startet 4 nye projekter.

I sidste halvdel af 2014 og hele 2015 har der været stor aktivitet for hjemhentning af viden om de nye EU støtteprogrammer, indgåelse af projektpartnerskaber og udvikling af projektansøgninger.

I 2015 har der tillige foregået en planlægningsproces for formulering af en ny rammeplan for det internationale samarbejde for perioden 2015-2018 til afløsning af den hidtidige internationale strategi (2011-2014). 14 internationale kontaktpersoner fra kommunens fagcentre har deltaget i dette arbejde under ledelse af en mindre styringsgruppe.

Indenfor kommunens prioriterede indsatsområder er der i løbet af 2015 fremsendt en række projektansøgninger til EUs støtteprogrammer, og andre projektansøgninger er under udarbejdelse. Dette lægger op til et fremtidigt bredt funderet internationalt samarbejde med inddragelse af store dele af kommunens fagområder.

Det vurderes at der fremover vil være en øget anvendelse af fagspecifikke EU støtteprogrammer, der administreres fra Bruxelles; fx programmer som Sundhedsprogrammet, Horizon 2020, og Intelligent Energy Europe. Dette skyldes dels, at kommunens nye Rammeplan for Internationalt Samarbejde 2015-2018 forventes at medføre, at det internationale samarbejde bliver bredt mere ud i Kommunens fagcentre, og dels effekten af de internationale kontaktpersoner i hvert af fagcentrene, og endelig at en række EU støtteprogrammer har øget fokus på kommuner som partnere.

4 RESULTATER

4.1 STØRRE UDVIKLINGSPROJEKTER

I rapporteringsperioden har Guldborgsund Kommune været partner i otte større udviklingsprojekter, dvs. projekter af en varighed af to år eller mere, og med et partnerbudget på mere end 0,5 mio.

Samlet har disse projekter tiltrukket 28 mio. kr. til Guldborgsund Kommune. kommunen har været associeret partner (dvs. uden eget partnerbudget) i to projekter.

Danske og internationale projektpartnere har været kommuner og andre lokale myndigheder, forsknings-

og uddannelsesinstitutioner, transportselskaber, erhvervsserviceorganisationer samt kulturinstitutioner fra alle vores ni nabolande omkring Østersøen, inkl. Norge.

Projekterne medvirker både til udvikling af nye serviceydelser til borgerne, og til at give kommunens medarbejdere nye metoder og redskaber til løsninger af daglige opgaver og til hjemhentning af ny viden. Endelig er projekterne med til at markedsføre Guldborgsund Kommune, både i indland og udland.

EU PROJEKTET INTERFACE PLUS. PROJEKTET HAR ETABLERET EN SAMLET REJSEFORBINDELSE ROSTOCK – NYKØBING F. SKILT MED REALTIDSINFORMATION PÅ GEDSER FÆRGEHAVN.

SKILT MED REALTIDSINFORMATION I ROSTOCK CENTRUM.

SKILT MED REALTIDSINFORMATION I BUSSEN NYKØBING F – GEDSER.

DE OTTE STØRRE UDVIKLINGSPROJEKTER, LISTET HERUNDER, HAR BIDRAGET TIL DE NÆVNTE RESULTATER (INVOLVEREDE FAGCENTRE ER NÆVNT I PARENTES):

<p>Interface PLUS (2010-2013), der sammen med Verkehrsverband Warnow fra Rostock har etableret elektronisk realtidsinformation på strækningen fra Rostock centrum til Nykøbing F station. Der er opstillet informationskilte på Rostock – Gedser-færgen, på Gedser Havn og på Nykøbing Banegårdsplads, samt i busserne der kører på linje 740. (CBB og CTM)</p>	<p>BSR TransGovernance (2012-2014), der åbnede Business Park Falster med et Transportseminar på Cargo Syd og har benyttet samarbejde på trafik- og planområdet til at etablere tættere samarbejde med Rostock og etablere venskabsbyftale mellem Rostock og Guldborgsund Kommune (CBB og CTM).</p>
<p>RES-Chains (2011-2014), der sammen med bl.a. Roskilde Universitet har opstillet forslag til 10 forskellige vedvarende energikilder i lille- og mellemskala samt har fået etableret en grøn energiudstilling og et besøgscenter ved Sydfalster Varmeværk for skoleklasser, familier og børn samt turister (CBB og CTM).</p>	<p>COHAB (2011-2014), hvor Guldborgsund Kommune har været associeret partner og var vært for den afsluttende internationale uddannelseskonference om øget integrering af ungdomsuddannelse omkring den Sydlige Østersø (CBB og CBL).</p>
<p>Creatlearn (2011-2013), der sammen med skoler og kommuner omkring Østersøen, herunder Rostock, har udviklet metoder for kreativitet og internationalt samarbejde som læringsværktøj i folkeskolen (CBB og CBL).</p>	<p>SB Professionals (2012-2014), hvor Guldborgsund Kommune har været associeret partner og var vært for en international konference om øget mobilitet på arbejdsmarkedet omkring den Sydlige Østersø (CBB og CAM).</p>
<p>InterLOC (2011-2014), der har udviklet metoder for internationalt samarbejde mellem kommuner i det sydlige Østersøområde og har etableret samarbejde mellem ældreplejen i Guldborgsund og Olofström Kommune (CBB og CSO).</p>	<p>Østdanske Højmoser (2014-2016), der sikrer en genetablering af Horreby Lyng Højmoser med øget naturrigdom, giver øget tilgængelig for naturgæster i højmosen og etablerer et besøgscenter for danske og internationale turister (CTM).</p>

FAGCENTRE - FORKORTELSER

(CBB) Center for Borger & Branding	(CTM) Center for Teknik & Miljø
(CBL) Center for Børn & Læring	(CAM) Center for Arbejdsmarked
(CSO) Center for Sundhed & Omsorg	

FREMOVER

Fremover vil de større udviklingsprojekter også udgøre den største og vigtigste del af kommunens internationale samarbejde. Hidtil har det hovedsageligt været Intereg-programmerne, der har leveret EU-støtte til disse projekter.

Det forventes, at Bruxelles-baserede og mere fagorienterede programmer fx Horizon 2020, Sundhedsprogrammet og Intelligent Energy Europe i højere grad vil levere EU støtte til kommunens større udviklingsprojekter. Det forventes også, at kommunens fagcentre på velfærdsområderne i højere grad vil indgå som partnere i sådanne EU-støttede projekter.

HORREBY LYNG PÅ FALSTER.

4.2 NETVÆRKSPROJEKTER

I rapporteringsperioden har kommunen været partner i tre netværksprojekter, dvs. projekter af 1 – 2½ års varighed med relativt små budgetter, der dækker rejser til besøg i partnerlande og afholdelse af temamøder. Projekternes fokus er at gennemføre en række møder eller konferencer med erfarings- og videndeling omkring et specifikt fagligt emne, ofte med et stort antal partnere. For de tre projekter har kommunen haft et samlet budgetvolumen på 2,1 mio. kroner med 21 partnere fra 14 europæiske lande.

DE TRE NETVÆRKSPROJEKTER, LISTET HERUNDER, HAR BIDRAGET MED BLANDT ANDET DISSE RESULTATER (INVOLVEREDE FAGCENTRE NÆVNT I PARENTES):

Wise Power (2014–2016), der udvikler metoder og redskaber for bedre dialog og lokal planlægning af landbaserede vindmøller med inddragelse af lokale interesser (CTM).

Bio Business Innovation Network (2014), der har etableret et dansk-tysk netværk for initiativer og projekter indenfor bæredygtig- og ressourceeffektiv produktion og anvendelse af biomasse og formuleret nye projektsamarbejder på området (CMT).

Exchanges for All (2014-2016), der udvikler redskaber og metoder for internationale ungdoms-udvekslinger og mobilitets-camps som et integreret læringsredskab (CBL).

FREMOVER

Fremover vil netværksprojekter også udgøre en vigtig del af Kommunens internationale samarbejde, der med små ressourcer kan give netværk og væsentlig ny viden indenfor specifikke temaer og faglige fællesskaber. For de centre og enheder, der har begrænset erfaring med internationalt samarbejde, kan netværksprojekter give erfaringer, der kan danne grundlag for deltagelse i større udviklingsprojekter.

4.3 INTERNATIONALT UNGDOMSARBEJDE, UBC, VENSKABSBYSAMARBEJDET SAMT DELEGATIONSBesøg OG STUDIEREJSER

En stor del af Guldborgsund Kommunes internationale samarbejde foregår gennem studieture, udvekslinger, fællesarrangementer, konferencer og seminarer.

Dette er beskrevet i det følgende under overskrifterne:

- **Internationalt ungdomsarbejde**
- **Union of Baltic Cities**
- **Venskabsbysamarbejdet**
- **Delegationsrejser og –besøg**

Heraf er ungdomssamarbejdet hovedsageligt internationalt finansieret, mens der kun er begrænset ekstern finansiering i forhold til Union of Baltic Cities, venskabsbysamarbejdet og delegationsrejser.

Denne del af det internationale samarbejde udmærker sig ved, at den inddrager et stort antal mennesker. Et stort antal borgere (særligt unge), politikere og medarbejdere eksponeres internationalt.

Resultaterne af disse aktiviteter grupperer sig indenfor:

- Ny inspiration, viden og netværk til kommunens politikere og medarbejdere
- Dannelse og modning af kommunens unge
- Mellempfolkelig forståelse og ny viden og udsyn blandt kommunens borgere
- Interessevaretagelse og markedsføring

INTERNATIONALT UNGDOMSARBEJDE

Det internationale ungdomssamarbejde har tilsvarende mål som venskabsbysamarbejdet, dvs. fokus på mødet med andre nationaliteter for at bidrage til mellempfolkelig forståelse. Ungdomsarbejdet har desuden nogle specifikke formål mht. at øge de unges mentale og geografiske mobilitet, støtte dannelse og modning samt sproglæring.

Ungdomsarbejdet foregår i samarbejde mellem Center for Børn & Læring, CultHus, Ungdomsskolen og kommunens folkeskoler. Arbejdet kan dels foregå i regi af større udviklingsprojekter eller netværksprojekter, dels i form af udvekslinger af skoleklasser og grupper af unge. I nærværende afsnit er der fokus på de aktiviteter, der ligger uden for de store udviklingsprojekter og netværksprojekter.

Mange børn og unge i kommunen har en mobilitetsudfordring, socialt såvel som geografisk. Der er brug for at forbedre en række dannelseskompetencer blandt

børn og unge, så de får øget nysgerrighed, mobilitet og udsyn. Det internationale ungdomsarbejde støtter således unge fra kommunens folkeskoler og ungdomsskolen samt andre unge i at deltage i internationalt samarbejde for dannelse af de unge og styrkelse af internationalt udsyn.

I de forskellige former for udvekslinger og ungdomslejre er der fokus på temaer som demokrati, kultur, mødet, dannelse, kreativitet og selvudfoldelse samt læring af fremmesprog.

En stor del af ungdomsarbejdet foregår i samarbejde med venskabsbyerne Liepaja og Rostock og i regi af Union of Baltic Cities indenfor Youthful Cities Commission.

Guldborgsund Musikskole har også udviklet et omfattende internationalt ungdomsarbejde med musikskoler i Nordtyskland i Eutin, Lübeck og Rostock. Samarbejdet har musikskolernes store bevågenhed for i fællesskab at løfte opgaverne omkring værdiudvikling blandt børn og unge i hele området.

Et særligt udvekslingsarbejde foregår på SOSU-området. I rapportperioden 2013-2015 har 14 social- og sundhedshjælpere (SSH) og -assistenter (SSA) været på 4 ugers ophold i andre europæiske lande (fx Norge, Tyrkiet, Spanien, Holland). Samtidig har 11 udenlandske studerende (fx fra Spanien, Finland og Ungarn) været i praktik i Guldborgsund Kommunes plejegrupper. Udvekslingerne har ofte været støttet af Erasmus og gennemføres i samarbejde med University College Sjælland eller SOSU-skolen Nykøbing. To SOSU-uddannelsesvejledere har været på kontaktrejse til potentielle praktiksteder i Holland.

Samlet har der i årene 2013 – 2015 været mere end 30 ungdomsaktiviteter (studierejser, udvekslinger og ungdomslejre) hvor mindst 500 skoleelever, unge, studerende og ungdomsledere fra Guldborgsund Kommune har deltaget i internationale aktiviteter; enten på rejser eller som værter. I samme periode har mindst 900 skoleelever, unge, studerende og ungdomsledere fra 21 europæiske lande, herunder fra 9 Østersølande, besøgt Guldborgsund Kommune.

FREMOVER

Der forventes også fortsat et højt aktivitetsniveau på ungdomsområdet. Dette gælder ungdomsarbejdet i regi af ungdomsskolen og CultHus og med en øget deltagelse af kommunens folkeskoler og musikskolen. Samarbejdsaktiviteterne vil i høj grad finde sted i regi af UBC og venskabsbysamarbejdet. Ungdomsarbejdet på SOSU-området forventes også fortsat.

UNION OF THE BALTIC CITIES (UBC)

UBC er en sammenslutning af 100 byer i de 10 lande omkring Østersøen. UBC, der blev oprettet i 1991, tjener som et netværk for kommunalt politisk og fagligt samarbejde i Østersøregionen. Foruden Guldborgsund er disse danske kommuner medlemmer af UBC: Århus, Kolding, Næstved.

UBC arbejder gennem arbejdsgrupper (kommissioner), der bredt dækker det kommunale opgavefelt: uddannelse, energi, miljø, kultur, sundhed og sociale anliggender, transport, byplanlægning, ungdomssamarbejde samt lokal sikkerhed.

UBC giver mulighed for faglige netværk, viden og inspiration, mulighed for deltagelse i internationale konferencer og kurser samt fælles udvikling af projekter.

UBC foretager politisk varetagelse for udviklingstendenser i Østersøområdet og er bl.a. høringspartner i forhold til EU's Østersøstrategi.

Guldborgsund Kommune har væsentlige kultur- og turismeattraktioner omtalt i UBC Kalender (på nettet) og har artikler i UBCs tidsskrift, UBC Bulletin, således om venskabsbysamarbejde, ungdomsarbejdet, smart cities og UBCs ny struktur.

De sidste par år har kommunen hovedsageligt benyttet UBCs muligheder på ungdomsområdet. Udvekslinger og ungdomslejre er gennemført indenfor netværk af medlemsbyerne, og kommunen har derved fået en nem tilgang til en stor samarbejdsgruppe blandt nabolande.

I rapporteringsperioden har mindst 56 medarbejdere og unge fra Guldborgsund Kommune deltaget i otte møde omkring Østersøen, herunder et møde i Guldborgsund Kommune.

Deltagelsen i dette arbejde har bl.a. resulteret i

- Medarbejdere har fået styrket faglig viden og netværk, fx kontakt på undervisnings- og ungdomsområdet og teknik og miljøområdet, herunder muligheder for partnersøgning.
- Ideer til udvikling af nye tiltag i kommunens internationale ungdomsarbejde.
- Kommunens kvaliteter og interesser er blevet præsenteret internationalt gennem UBC Bulletin og UBC Kalender.

FREMOVER

UBC har i 2015 netop gennemført en omstrukturering til færre og stærkere arbejdsgrupper (Work Commissions). Guldborgsund Kommune har derfor deltaget i UBC Bestyrelsesmøde i juni og Generalforsamling i oktober for at se på mulighederne for en bredere deltagelse i UBC's arbejdsgrupper. De relevante kommissioner vil særligt være Smart Cities Commission (erhverv, turisme og undervisning), Sustainable Cities Commission (bæredygtig udvikling, teknik og miljø) samt Inclusive and Healthy Cities Commission (sundhed i bred forstand).

Kommunen deltager nu i et initiativ for at etablere et specifikt arbejde på skole- og undervisningsområdet. Dette vil være i regi af en ny undergruppe for undervisning under UBC's Commission for Smart and Prospering Cities.

VENSKABSBYSAMARBEJDET

Guldborgsund Kommune har fem venskabsbyer: *Rostock (DE), Eutin (DE), Liepaja (LV), Harju Amt (EE) og Iisalmi (FI).*

Venskabsbyerne er en tradition, der er startet som en reaktion på 2. verdenskrig (nordiske venskabsbyer) og senere som en reaktion på afslutningen af den kolde krig (venskabsbyer i bl.a. Baltikum). Formålet med venskabsbyerne er at udvikle og understøtte mellemfolkelig forståelse, etablere netværk samt støtte en fælles økonomisk og demokratisk udvikling.

Samarbejdet med de fem venskabsbyer er meget forskelligt fra by til by, og afhænger særligt af den geografiske afstand.

Samlet i perioden har der været mere end 30 aktiviteter med mere end 300 borgere, politikere og medarbejdere på rejse, som har besøgt vores venskabsbyer for udvekslinger, samarbejdsarrangementer og turismeevents, ligesom der også har været besøg fra venskabsbyerne. Derudover har aktiviteterne tiltrukket en stor gruppe af turister og gæster.

Rostock er kommunens nærmeste storby og er den nyeste af venskabsbyerne. Venskabsbyaftalen blev indgået 12. november 2014 på 25-årsdagen for, at færgerne igen frit kunne sejle mellem Rostock og Gedser. Aftalen blev indgået på færgen midt på Østersøen under overværelse af mere end 150 politikere, medarbejdere og gæster fra begge kommuner. Rostock adskiller sig fra de andre venskabsbyer ved at venskabsbyaftalen bygger på et allerede eksisterende omfattende samarbejde. Dette samarbejde inkluderer en række større udviklingsprojekter indenfor transport, turisme og vedvarende energi samt bilaterale aktiviteter mellem de to partnere (turisme, kunst, kultur, uddannelse, planlægning). Samarbejdet er både på politisk niveau og på administrativt niveau. Desuden er der en lang række samarbejdsaktiviteter og partnerskaber mellem foreninger og institutioner på begge sider af Østersøen: Nysted Hajkutter Regatta, kunstgrupper, Nykøbing Skytteforening, og senest Nykøbing FC og Rostocker FC.

Guldborgsund Musikskole har påbegyndt et samarbejde med Rostock Musikskole med erfaringsudveksling med blæserundervisning, folkeskolesamarbejde, og samarbejde i forbindelse med større koncerter. I regi af projektet Transgovernance er der udarbejdet en Action Plan Rostock-Guldborgsund samt fire planotater for yderligere samarbejde.

Et initiativ Rostock – Guldborgsund Forum er under udarbejdelse, som skal støtte og monitorere yderligere udviklingssamarbejde mellem de to partnere.

Eutin ligger i Femern-Bælt korridoren, som har stor strategisk interesse for Guldborgsund Kommune. Eutin og Guldborgsund Kommune har sammen været partnere i en række interreg-projekter, ligesom institutioner og organisationer fra begge kommuner / byer har samarbejdet i projekter og har etableret fællesskaber. Lindeskovskolen og Tyskklubben har jævnlig udvekslinger med tyske venskabspartnere.

Guldborgsund Musikskole har udviklet et særligt samarbejde med Kreismusikschule Ostholstein i Eutin med udvekslinger og fælleskoncerter. Samarbejdet har også bredt sig til Lübeck omkring "Fehmernbelt Percussion Project".

Liepaja blev venskabsby med kommunen i starten af 1990'erne da Letland netop var blevet politisk uafhængigt. Samarbejdet ligger hovedsageligt indenfor ungdomsområdet og uddannelsesområdet, hvor der er udviklet et tæt samarbejde, både gennem projekter og gennem udvekslinger. Desuden er både Guldborgsund Kommune og Liepaja medlemmer af Baltic Sail, der er et markedsføringsfællesskab for den maritime turisme med sekretariat i Rostock og Hanse Sail.

Harju Amt blev venskabsby med Guldborgsund Kommune i 2009 ved Økonomiudvalgets besøg til Tallinn. Gennem årene fra 2007 har Guldborgsund Kommune haft en række delegationsbesøg fra Harju Amt og kommuner i Harju Amt, ligesom der har været besøg fra Guldborgsund Kommune og foreninger til Harju Amt. Der har også været et projektfællesskab og ungdomsudvekslinger.

Iisalmi – har været venskabsby med Guldborgsund Kommune i en lang årrække. Samarbejdet med Iisalmi bærer præg af den store afstand. Men også af en stor interesse for samarbejde på skole- og kulturområdet.

Østre Skole er som led i et større nationalt projekt for bedre udskoling ved at etablere et samarbejde med skoler i Iisalmi og er i færd med at forberede en studietur til vinter 2016.

DELEGATIONSBesøg OG -REJSER

Guldborgsund Kommune får jævnligt besøg fra udenlandske delegationer, ligesom kommunen selv foretager studierejser. Gæsterne er særligt interesserede i vores grønne energiforsyning og vores social- og sundhedssektor. Gæster, der kommer fra vores nabolande, er også interesserede i erfaringer fra kommunalreformen fra 2007.

Samlet i rapportperioden har der været besøg af 12 delegationer fra 10 forskellige lande, fx Kina, Japan, Frankrig og Estland. Der har været gennemført en række fællesarrangementer med nabolande (Tyskland og Polen) og kommunens medarbejdere har selv været på studieture. Mindst 130 gæster og medarbejdere har været involveret i delegationsbesøg og studieture. Desuden har fællesarrangementer tiltrukket borgere, turister og foreningsmedlemmer.

Omfanget af kommunens egne studierejser er sandsynligvis en del større end i denne opgørelse, da disse studierejser har et stort omfang og foregår på decentralt niveau.

BORGMESTER JOHN BRÆDDER OG
BORGMESTER ROLAND METHLING
12 NOVEMBER 2104. UNDERSKRI-
VELSE AF VENSKABSBYAFTALE
MELLEM GULDBORGSUND KOMMUNE
OG ROSTOCK.

NOVEMBER 2015. REPRÆSENTANTER FRA ESTISKE KOMMUNER BESØGER
GULDBORGSUND KOMMUNE FOR AT HØRE OM RESULTATERNE AF KOMMUNAL-
REFORMEN 2007.

OKTOBER 2014. REPRÆSENTANTER FRA SUNDHEDS-
OG SYGEHUSSEKTØREN I TOKYO BESØGER GULDBORGSUND KOMMUNE
FOR AT HØRE OM KOMMUNERS ROLLE I DET DANSKE VELFÆRDSSYSTEM.

BILAG

**- SKEMAER OVER PROJEKTER OG UDVEKSLINGER
FOR 2013, 2014 OG 2015**

OVERSIGT OVER 8 STØRRE UDVIKLINGSPROJEKTER (HERAF 2 MED ASSOCIERET PARTNERSKAB).

Gennemførelsen af det internationale samarbejde forventes at lede til de mål, der er beskrevet i den internationale strategi (2011- 2014) under vision og mål. De generelle mål (resultattype) og resultaterne er nævnt

og kvantificeret i skemaerne herunder. Da projekterne og aktiviteterne er omfattende og indeholder mange forskellige store og små aktiviteter og resultater, er skemaerne ikke nødvendigvis udtømmende.

1. INTERFACE PLUS (JANUAR 2011 – APRIL 2014)

Kommunens partnerbudget Støtteprogram	3,3 mio. kr.	EU Interreg Sydlige Østersø
Hjemmeside og kontaktperson	www.interfaceproject.eu	Oliver Klanert
Sektor	Transport, Center for Teknik og Miljø	
Danske partnere	Region Sjælland, Movia, Scandlines, Nexø Havn.	
Internationale partnere	Traffic Association Warnow, Rostock, to polske havne	

Resumé.

Opfølgning på Interface projektet gennem investeringer i reeltidsinformation for passagerer på strækningen Rostock Centrum og Nykøbing. Elektroniske skilte opsættes ved stoppesteder, i busser og på færger på strækningen. Projektet etablerer verdens første grænseoverskridende reeltidsinformation og etablerer aftaler mellem Movia, Rejseplanen og Arriva og tyske partnere.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etablering af sammenhængende reeltidssystem for rejsende mellem Rostock og Nykøbing, med skilte på Nykøbing F. banegårdsplads, Gedser Færgehavn, busserne på strækningen Gedser – Nykøbing og færgerne Gedser – Rostock. 2. Etablering af gratis WIFI i busser mellem Gedser – Nykøbing og på Nykøbing F Banegårdsplads. 3. Etablering af rejseruten Nykøbing F. – Rostock på www.rejseplanen.dk 	3
Ny viden og etableret et samlet overblik	Grænseoverskridende konference Rostock-Nykøbing blev afholdt med præsentation af bl.a. Trafikstyrelsen, Dansk Industri og Movia om anvendelse og fremtid for reeltidssystemer i dansk offentlig transport.	1
Promovering og international markedsføring	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projektet og Guldborgsund Kommune er blevet præsenteret på adskillige internationale konferencer i Østersøområdet. 2. Projektet og Guldborgsund Kommune er september 2015 blevet præsenteret på den årlige internationale IT udstilling InformNorden. 	2

2. RES-CHAINS (FEBRUAR 2011 - JUNI 2014)

Kommunens partnerbudget og støtteprogram	0,6 mio. kr.	EU Interreg 4A Sydlige Østersø
Hjemmeside og kontaktperson	www.res-chains.eu	Lene Krabbesmark
Sektor	Klima og Energ; Center for Teknik og Miljø	
Danske partnere	Roskilde Universitet Center	
Internationale partnere	Energikontor Sydost, Sverige, og 10 andre institutioner og myndigheder fra Sverige, Tyskland, Polen og Litauen	

Resumé.

Projektet skal samle eksempler på "best practice" indenfor biomasse, solenergi, bølgeenergi mm, og stimulere etableringen af sådanne anlæg og dermed en øget bæredygtig energiproduktion. Sammen med Roskilde Universitet opstilles en række analyser og feasibility-studier af investeringer i vedvarende energiforsyning i Guldborgsund Kommune. Der er fokus på etablering af en udendørs udstilling om solenergi, i forbindelse med solfangerparken ved Sydfalster Varmeværk.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	Etablering af udstilling og besøgscenter ved Sydfalster Varmeværk, om vedvarende energi med fokus på solenergi for skoleklasser, familier med børn og turister	1
Nye og mere effektive løsninger og arbejdsmetoder	Best-practice katalog over grøn energiforsyning i lille- og mellemskala.	1
Ny viden og etableret et samlet overblik	1. Tæt samarbejde med Roskilde Universitet har givet overblik over biomasse lokalt tilgængelig for grøn energiforsyning 2. Udvikling af forslag til 10 vedvarende løsninger for grøn energiforsyning i lille- og mellemskala.	2
Promovering og international markedsføring	Studietur med besøg af danske, tyske, svenske, polske og litauiske partnere (politikere, eksperter og erhvervsfolk) til vedvarende energikilder på Falster.	1

3. INTERLOC (JULI 2011 – JUNI 2014)

Kommunens partnerbudget Støtteprogram	0,6 mio. kr.	EU Interreg 4A Sydlige Østersø
Hjemmeside og kontaktperson	www.InterLoc.eu	Frede Danborg
Sektor	Internationalt samarbejde, Center for Borger & Branding	
Danske partnere	Slagelse Kommune, Region Sjælland	
Internationale partnere	Sølvesborg, Olofström og Karlshamn Kommuner, Sverige, Kwedzin og Chew Kommuner, Polen.	

Resumé

Udvikling af det internationale arbejde blandt kommuner i Østersøområdet gennem udarbejdelse af modeller og vejledninger for internationalt samarbejde, udvikling af kommuners internationale politikker / arbejdsplaner, samt etablere fagligt internationalt samarbejde blandt udvalgte faglige afdelinger.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	1. Etablering af metode for internationale online konferencer og møder mellem kommuner. 2. Samarbejde etableret mellem Olofström og Guldborgsund kommunes ældrepleje. 3. Udarbejdelse af International Strategi for Guldborgsund Kommune 2011 – 2014 4. Udarbejdelse af International Handleplan for Center for Sundhed og Omsorg 2012 – 2014	4
Nye og mere effektive løsninger og arbejdsmetoder	1. Besøg af projektpartnere, 15 personer fra danske, svenske og polske kommuner med besøg til social- og handicaptilbud til børn og unge, og til erhvervsudviklingsinstitutioner. 2. Besøg af 11 personer fra ældreplejen i Olofström Kommune til Guldborgsund Kommunes ældreplejesektor, inkl. botilbud for ældre og demente, samt Frivilligecenter. 3. Etablering af engelsksproget hjemmeside www.InterLoc.eu med vejledninger og eksempler på kommuners internationale samarbejde.	3

4. CREATLEARN (DECEMBER 2011 - DECEMBER 2013)

Kommunens partnerbudget og Støtteprogram	0,9 mio. kr.	EU Interreg 4A Sydlige Østersø
Hjemmeside og kontaktperson	www.creatlearn.org	Bo Otterstrøm
Sektor	Ungdomskultur og uddannelse, Center for Borger & Branding	
Danske partnere	CultHus, Teatret Masken, Fjordskolen, Eskilstrup Skole og Stubbekøbing Skole	
Internationale partnere	Kalmar Kommune, Sveriges Riksteater afd. Kalmar, Linnaeus University, Klaipeda Distriktskommune, City of Rostock og Rostock Distriktskommune	

Resumé.

CreatLearn er et kultur – skolesamarbejde, der anvender forskellige kunstformer for at fremme trivsel og læring i skolen. CreatLearn har afviklet en lang række workshops med internationale kunstnere på de medvirkende skoler – i Guldborgsund Kommune er det Fjordskolen, Eskilstrupskolen og Stubbekøbing Skole. Projektet har også stået for kursusvirksomhed for lærere, så de selv er i stand til at videreføre tilsvarende aktiviteter efter projektets afslutning.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	Skolesamarbejde er etableret mellem skoler i Rostock området og Guldborgsund Kommune med hyppige klasseudvekslinger.	1
Nye og mere effektive løsninger og metoder	1. Udvikling af metoder for inkluderende undervisningsformer 2. Udvikling for nye metoder for fremmedsproglæring 3. Udvikling af den internationale dimension som læringsværktøj	3
International promovring og markedsføring	Promovring i Kalmar, Kleipeda og Rostock som en kommune med omfattende internationalt ungdomsarbejde.	3

5. BSR TRANSGOVERNANCE (NOVEMBER 2012 – NOVEMBER 2014)

Kommunens partnerbudget og Støtteprogram	0,7 mio. kr.	EU Interreg 4B Baltic Sea Region
Hjemmeside og kontaktperson	http://www.transgovernance.eu/	Frede Danborg
Sektor	Trafik og internationalt samarbejde	
Danske partnere	Transportens Innovationsnetværk / Europas Maritime Udviklingscenter	
Internationale partnere	Region Blekinge, Sverige og 22 andre partnerinstitutioner fra 9 lande omkring Østersøen	

Resumé.

Tilpasning af transportpolitikken i Østersøområdet bl.a. med det formål at opnå grønnere og mere effektiv transport hos både offentlige og private aktører i overensstemmelse med EU's Østersøstrategi. For Guldborgsund Kommune er der fokus på øget samarbejde med Rostock og forbindelsen Nykøbing-Gedser-Rostock, og der er udarbejdet en venskabsaftale mellem Rostock og Guldborgsund Kommune der inkluderer fx transport, turisme, kultur, erhverv og energi.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	Åbning af Business Park Følster og Transport Seminar på Cargo Syd med 30 erhvervsledere fra transportsektoren og transporttunge erhverv, lokalpolitikere, forskere og planlæggere.	1
Nye og mere effektive løsninger og metoder	Samarbejds- og planlægningsseminar mellem fagcentre og institutioner fra Rostock og Guldborgsund for netværksdannelse og planlægning af samarbejde. Udarbejdelse af 4 samarbejdsnotater indenfor Transport og Trafik, Strategisk Planlægning og Energi, Kultur samt Turisme. Handleplan for samarbejdet med Rostock med fokus på international trafik	6
Promovring og international markedsføring	Møde mellem Hansestad Rostocks parlament og Guldborgsund Kommunes Byråd med 22 deltagere, heraf 13 politikere og forberedelse af venskabsaftale. Venskabsaftale med Hansestad Rostock, underskrevet ved festlig ceremoni på Scandlinesfærgeren 12. nov. 2014.	2

6. PROJEKT ØSTDANSKE HØJMOSER (JANUAR 2014 – APRIL 2016)

Kommunens partnerbudget og støtteprogram	20 mio. kr.	EU LIFE +
Hjemmeside og kontaktperson	Lifeeast.dk	Anita Pedersen
Sektor	Naturbeskyttelse, Center for Teknik og Miljø	
Danske partnere	Sorø Kommune, Naturstyrelsen.	
Internationale partnere	EU LIFE+ projekter i hele Europa	

Resumé.

Naturgenopretning af højmosen Horreby Lyng (EU Natura 2000 område). Lodsejere og kommuner skal i fællesskab sikre en sjælden og truet naturtype i Danmark og Europa efter mange års tørvegravning og intensiv dræning. Projektet vil stoppe afvanding af højmosen ved lukning af kanaler og grøfter – så der fastholdes vand i 410 ha af højmosen, sikre at de omkringliggende landbrugsarealer kan afvandes uden om højmosen, rydde bevoksning der ikke naturligt hører hjemme i en højmose samt formidle naturområdet og etablere publikumsfaciliteter.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	1. Genetablering af Horreby Lyng højmose og sikring af naturarven og øget naturrigdom. 2. Øget tilgængelig for naturgæster ud i højmosen. 3. Etablering af besøgscenter for danske og internationale turister	3
Ny viden og etableret et samlet overblik	1. Øget viden om stor kærludsmed og dens krav til levested 2. Øget viden om naturgenopretning af højmoser	2
Promovering og international markedsføring	Deltagelse i workshops og studieture i ind- og udland med danske såvel som international deltagelse.	1

COHAB (2011-2014)

Integrering af uddannelse og arbejdsmarked i den sydlige Østersø, afdækning af barrierer for grænseoverskridende aktiviteter. Guldborgsund Kommune er associeret partner.
Hjemmeside: www.cohab.eu
Kommunen var vært for international konference om øget integrering af ungdomsuddannelse omkring den Sydlige Østersø

SB PROFESSIONALS (2012-2014)

Integrering af arbejdsmarkedet i den sydlige Østersø, analyse af arbejdsmarkedene og afdækning af barrierer for arbejdskraftens mobilitet. Guldborgsund Kommune er associeret partner.
Hjemmeside: www.sb-professionals-project.eu
Kommune var vært for en international konference om øget mobilitet på arbejdsmarkedet omkring den Sydlige Østersø

OVERSIGT OVER 3 INTERNATIONALE NETVÆRKSPROJEKTER

Gennemførelsen af det internationale samarbejde forventes at lede til de mål, der er beskrevet i den internationale strategi (2011- 2014) under vision og mål. De generelle mål (resultattype) og resultaterne er nævnt

og kvantificeret i skemaerne herunder. Da projekterne og aktiviteterne er omfattende og indeholder mange forskellige store og små aktiviteter og resultater, er skemaerne ikke nødvendigvis udtømmende.

1. WISE POWER (MAJ 2014 – OKTOBER 2016)

Kommunens partnerbudget og Støtteprogram	0,5 mio. kr.	Intelligent Energy Europe
Hjemmeside og kontaktperson	www.wisepower-project.eu	Anne Holl Hansen
Sektor	Vedvarende energi, Center for Teknik & Miljø	
Danske partnere	N.A.	
Internationale partnere	European Wind Energy Association BE, Acciona Energia ES, Terna Energy GR, Scottish Government UK, CnES Regional Authority UK, Provincia di Savona IT, DUNEA Dubrovnik HR, L'Association pour la Promotion des Energies Renouvelables BE, Spanish Wind Energy Association ES, Renewable Energy Sources COOPERative BE, Fraunhofer ISI DE, German Energy Association DE, UNDP Croatia HR	

Resumé.

WISE Power vil gennem et bredt europæisk samarbejde samle og dele viden og erfaringer mellem 3 markeds kategorier inden for vindmøller på land: det modne marked, det voksende marked og udviklingsmarkeder. Målet er at forbedre planlægnings- og implementeringsprocesserne for etablering af landbaserede vindmøller og udvikle en manual for bedre inddragelse af lokale interesser i bestræbelserne på at etablere en konstruktiv og løsningsorienteret dialog med succesfuld inddragelse og kortere planlægningsprocesser i Europa.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og forbedrede servicetyper for kommunens borgere	Forbedret metode for dialog med kommunens borgere. Kortere procestid for planlægning og etablering af landbaserede vindmøller.	2
Nye og mere effektive løsninger og metoder	Etablering af redskaber og metoder for bedre planlægning af landbaserede vindmøller og inddragelse af lokale interesser: Online manual for involvering af borgere i nærområder før, under og efter etablering vindmølleprojekter på land. Manualen er testet på lokale vindmølle-interessenter i Guldborgsund og oversat til alle EU sprog.	1
Ny viden og etableret et samlet overblik	Nationalt overblik og samlet dokument for metoder i Europa for planlægning, involvering og implementering af vindmølleprojekter på land, inklusiv særlige forhold vedr. finansieringsmetoder og lovgivning.	1

2. BIO BUSINESS INNOVATION NETWORK, BIOBUSINET (2014)

Kommunens partnerbudget og Støtteprogram	0,5 mio. kr.	EU Interreg 4A Femer Bælt
Hjemmeside og kontaktperson		Anne Holl Hansen
Sektor	Vedvarende energi, Center for Teknik og Miljø	
Danske partnere	Grønt Center	
Internationale partnere	Wirtschafts-Förderungs-Agentur Kreis Plön	

Resumé.

Etablering af dansk-tyskt netværk for igangsættelse af initiativer og projekter indenfor bæredygtig- og ressourceeffektiv produktion og anvendelse af biomasse. Syv dansk-tyske møder gennemføres mellem aktører.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Nye og mere effektive løsninger og metoder	Etableret samarbejdsrelationer til partnere på dansk og tysk side og delt viden om administrative procedurer, udbudsregler osv. på hver side af grænsen. Etableret fælles dansk-tysk database for ressourcer, lovgivning, rammebetingelse, lokale udviklingspotentialer og barriere til kortlægning af ressourcer.	2
Ny viden og etableret et samlet overblik	(1) Etableret overblik over i gangværende udviklings- og forsøgsprojekter inden for landbrug, algedyrkning, biogasproduktion, solvarmeenergi, energitræ samt landbrugets rolle i den grønne omstilling. (2) Oversigt over ideer indenfor temaer som "Innovative Lokalområder", "paraplyorganisering" af fremtidens samarbejde og projekter, "Local Supply-Local Solutions", Bioraffinering, remediering med alger. (3) Seks projektideer beskrevet for yderligere udvikling med henblik på INTERREG 5A.	3

3. EXCHANGES FOR ALL (SEPTEMBER 2014 – AUGUST 2016)

Kommunens partnerbudget / Støtteprogram	Guldborgsund: 1,1 mio. kr.	Erasmus +
Hjemmeside og kontaktperson		Bo Otterstrøm
Sektor	Undervisning; Center for Børn & Læring	
Danske partnere	CultHus, Fjordskolen, Stubbekøbing Skole, University College Sjælland	
Internationale partnere	Rostocker Freizeitzentrum, DE, Liepaja Children of Youth Ctr. LV, Kleipeda Children of Youth Centre LT, Wejherowo Cultural Centre PL, Falkenbersskolan, Kalmar, SE. Plus 9 skoler fra Sverige, Polen, Letland og Litauen.	

Resumé.

"Exchanges for All" har det langsigtede mål at udvikle internationale ungdomsudvekslinger og mobilitets-camps som et integreret, nemt og billigt redskab for skoler alle elever i 8. klasse. Der arbejdes med et program der er udviklet over 15 år i det internationale netværk "Drums for Peace" og benytter kunstformer som dans, musik, drama og cirkus som katalysator for kommunikation. De unge tager del i kunst-workshops ledet af uddannede kunstnere, og skaber sammen kunstperformances, der vises til publikum i skoler og kulturcentre. Det samlede projekresultat vil blive præsenteret på en konference i Undervisningsministeriet i København.

Resultattype	Aktivitet	Antal
Faglig inspiration og udvikling af medarbejdere, antal medarbejdere	Internationalt kursus på Culthus for etablering af netværk og metodeudvikling.	5
Tiltag til udvikling af nye og mere effektive løsninger og arbejdsmetoder for kommunens arbejdsområde	Udvikling af metoder og netværk af interesserede skoler omkring den sydlige Østersø der gør det nemt og billigt for alle unge at deltage i ungdomsudvekslinger	1
Antal unge fra Guldborgsund Kommune der deltager i udveksling	Ungdomsudveksling i Liepaja, Wejherowo og Stubbekøbing, maj 2015	35
	Ungdomsudveksling i Klaipeda og Reda (PL), september 2015	23

OVERSIGT OVER INTERNATIONALE UNGDOMSAKTIVITETER

Skema over ungdomsaktiviteter fra 2013 – 2015 med antal deltagere fra Guldborgsund Kommune (GBS) og udenlandske gæster.

Gennem mere end 30 ungdomsaktiviteter (studierejser, udvekslinger og ungdomslejre) har mindst 500 skoleelever, studerende, unge og ungdomsledere

fra Guldborgsund Kommune deltaget i internationale aktiviteter; enten på rejser eller som værter. Mindst 900 skoleelever, studerende, unge og ungdomsledere fra 21 europæiske lande, herunder 9 Østersølande har besøgt Guldborgsund Kommune.

Titel	Aktivitet	Antal
2013		
Februar. Meeting Other Ways of Living - Ungdomslejr i Liepaja	Arrangeret af CultHus og Guldborgsund Ungdomsskole med 45 deltagere fra GBS, LV, LT og RU (Kaliningrad) med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	10 GBS
Februar. 25 Germans and 25 Danes meet in Guldborgsund Kommune	CultHus, Guldborgsund Ungdomsskole og Rostocker Freizeitzentrum. Udvekslingsprojekt om demokrati og beslutningsprocesser.	25 GBS 25 gæster
April. 25 Germans and 25 Danes meet in Rostock and go to Brussel	Samme projekt som ovenfor om demokrati og beslutningsprocesser. Bustur til EU Kommissionen og EU-Parlamentet	25 GBS 25 gæster
April. International Ungdomslejr på Nykøbing Vandrerhjem og Kulturfabrikken	Foreningen Arttrain var, i samarbejde med CultHus, vært for 50 deltagere fra IS, IT, PT, RO, SE og GBS	10 GBS 40 gæster
August. Tre Internationale Ungdomslejre: Stubbekøbing, Væggerløse og Nykøbing	CultHus, foreningen "Arttrain" og foreningen "Ung Kultur i Stubbekøbing" og i alt 150 deltagere fra LV, LT, FI, PL, PT, RO og UK med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	35 GBS 115 gæster
April. Skoleudveksling fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule, Roevershagen	Udveksling af 7. klasse elever fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule i Roevershagen	25 GBS
Juni. Skoleudveksling fra Europaschule, Roevershagen på besøg hos Stubbekøbing	Udveksling af 7. klasse elever fra Europaschule i Roevershagen på besøg på Stubbekøbing Skole	25 gæster
August. Rotary International Ungdomslejr på Lolland Falster	Besøg på Rådhuset med introduktion til en dansk kommune og dansk demokrati, 26 unge fra 12 europæiske lande + USA	26 gæster
September. Ungdomskonference i Guldborgsund kommune under EU-programmet Aktive Unge	To-dages konference for 25 ungdomsledere fra Finland, Schweiz og Danmark	4 GBS 21 gæster
September. Kursus "Human Rights Theatre" på Sakskøbing Vandrerhjem.	Foreningen Arttrain var vært for 25 deltagere fra IS, Moldova, Ukraine, Sverige, Wales og GBS	5 GBS 20 gæster
Oktober. International Ungdomslejr på Fjordskolen (i skoletiden).	Arrangeret af CultHus og Fjordskolen med 45 deltagere fra GBS, LT, PL og DE (Schwaan i Rostock) med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	10 GBS 35 gæster
Oktober. Meeting Other Ways of Living - Ungdomscamp i Estland.	Arrangeret af CultHus og Guldborgsund Ungdomsskole med 45 deltagere fra GBS, EE og IT med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	10 GBS
2014		
Februar. Meeting Other Ways of Living - Ungdomscamp i Liepaja	11 unge fra Guldborgsund Ungdomsskole udarbejdede med unge fra Liepaja, Kleipeda og Rumænien et musikteater vist på 3 skoler og kulturhuse i Liepaja.	11 GBS
Februar. Internationalt kursus i cirkus-aktiviteter	Foreningen "nyXus" var vært for 25 ungdomsarbejdere fra IT, LV, PL, RO og GBS	5 GBS 20 gæster
Marts - Evalueringsmøde på Nykøbing F Vandrerhjem for Meeting Other Ways of Living.	40 voksne deltagere fra EE, FI, IS, IT, LV, LT, PL, PT, RO, SE, UK og DK deltog i mødet, der også fungerede som planlægning af projektet "Exchanges for All" og som årsmøde i det internationale netværk "Drums for Peace".	10 GBS 30 gæster
Marts. International Ungdomscamp på Nykøbing Vandrerhjem og Kulturfabrikken	Foreningen Arttrain var, i samarbejde med CultHus, vært for 50 deltagere fra IS, IT, PT, RO, SE og GBS	8 GBS 42 gæster
Marts. Skoleudveksling. Stubbekøbing Skole besøgte Jenaplanschule, Rostock	7. klasse elever fra Stubbekøbing Skole besøgte Jenaplanschule, Rostock, hvor de deltog i undervisningen og besøgte Dawineum i Rostock	30 GBS 30 gæster

April. Skoleudveksling fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule, Røevershagen	Udveksling af 7. klasse elever fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule i Røevershagen	25 GBS
Juni. Skoleudveksling fra Europaschule, Røevershagen på besøg hos Stubbekøbing	Udveksling af 7. klasse elever fra Europaschule i Røevershagen på besøg på Stubbekøbing Skole	25 gæster
Maj. Skoleudveksling. Jenaplanschule, Rostock besøgte Stubbekøbing Skole.	7. klasse-elever fra Jenaplanschule, Rostock besøgte Stubbekøbing Skole hvor de deltog i undervisningen og besøgte Middelaldercenteret.	30 GBS 30 gæster
Maj. Study Visit for ungdomsledere (fokus på vedvarende energi)	CultHus var vært for for study-visit med 25 deltagere fra FI, FR, HE, LV, PT og RO, der bl.a. besøgte "Visual Climate Centre", REFA og Væggerløse solfanger-park.	5 GBS 20 gæster
Maj. Skoleudveksling. Schulcampus Evershagen, Rostock besøgte Fjord-skolen	7. klasse elever fra Evershagen besøgte Fjordskolen, Nykøbing og deltog i undervisningen og besøgte Middelaldercenteret	30 GBS 30 gæster
Juni. Skoleudveksling. Fjordskolen, Nykøbing besøgte Schulcampus Evershagen, Rostock	7. klasse elever fra Fjordskolen, Nykøbing besøgte Evershagen og hvor de besøgte skolen og deltog i undervisningen og besøgte Dawineum i Rostock	30 GBS 30 gæster
August. 3 Internationale Ungdomslejre: Stubbekøbing, Saksøbing, Nykøbing	CultHus, Guldborgsund Ungdomsskole og foreningen "Ung Kultur i Stubbekøbing" var værter for 150 deltagere fra FI, LT, LV, PL, RO og SE med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	40 GBS 110 gæster
September. International ungdomscamp i Wejherowo, Polen	CultHus var vært for 45 deltagere fra LV, PL og GBS (Fjordskolen) med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	12 GBS
November. Planlægningsmøde i Klai-peda og Liepaja	CultHus var vært for 30 lærere og kulturhusarbejdere fra DE (Rostock), LT, LV, PL, SE og GBS	10 GBS
2015		
Marts. Kursus på Nykøbing Vandrerhjem	CultHus var vært for 40 lærere fra DE (Rostock), LT, LV, PL, SE og GBS om ungdomslejre og ungdomsudvekslinger.	10 GBS 30 gæster
April. Skoleudveksling fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule, Røevershagen	Udveksling af 7. klasse elever fra Stubbekøbing på besøg hos Europaschule i Røevershagen	25 GBS
Juni. Skoleudveksling fra Europaschule, Røevershagen på besøg hos Stubbekøbing	Udveksling af 7. klasse elever fra Europaschule i Røevershagen på besøg på Stubbekøbing Skole	25 gæster
August. Tre Internationale ungdomslejre: Stubbekøbing, Saksøbing og Nykøbing	CultHus, foreningen "Arttrain" og foreningen "Ung Kultur i Stubbekøbing" var værter for 150 deltagere fra FI, LT, LV, PL, RO og SE med fokus på musik, dans, teater samt internationale venskaber.	40 GBS 110 gæster
August. Guldborgsund Musikskole i Nordtysksamarbejde	Elever fra Guldborgsund Musikskole deltog i Wacken Music Camp, Rendsborg	3 GBS
November. International konference på Nykøbing Vandrerhjem og Kulturfabrikken.	CultHus er vært for 40 lærere fra DE (Rostock), LT, LV, PL, SE og GBS: "Hvad er læringsudbyttet ved at deltage i ungdomslejre og ungdomsudvekslinger".	10 GBS 30 gæster
2013 - 2015		
Praktik på SOSU-området	Social- og sundhedshjælpere (SSH) og -assistenter (SSA) har været på 4 ugers ophold i andre europæiske lande, fx Norge, Tyrkiet, Spanien, Holland.	14 GBS
Praktik på SOSU-området	Studerende fra fx Spanien, Finland og Ungarn har været i praktik hos kommunens plejegrupper.	11 gæster

OVERSIGT OVER AKTIVITETER I REGI AF UNION OF BALTIC CITIES

Skema over Guldborgsund Kommunes deltagelse i møder og konferencer i regi af Union of Baltic Cities (UBC) fra 2013 – 2015.

Gennem 8 møder har der været 56 deltagere fra Guldborgsund Kommune.

Titel	Aktivitet	Antal
2013		
April. Commission of Youth Issues (CoYI); møde i Gävle.	Unge fra CultHus og det tidligere Guldborgsund Ungdomsråd og Ungdomsskolen til planlægning af ungdomskonference i Mariehamn.	3
Tre CoYI arbejds møder vedr. ungdomsdelen af UBC's kommende konference	CultHus har deltaget og skrevet ansøgning til EU og til Nordisk Råd vedr. midler til ungdomskonferencen og deltager i planlægning.	3
UBC 2-årlig Generalforsamling i Mariehamn, Ålandsøerne. Tema: Investing in Young People, Green Growth and implementation the EU Strategy for Baltic Sea Region.	Repræsentanter for Internationalt arbejde, kultursamarbejde, ungdomsskolen og CultHus, samt 5 unge fra ungdomsskolen.	9
2014		
April. Commission of Youth Issues (COYI), møde i Kaunas.	Unge og ledere fra Ungdomsskolen. TEMA: (1) Things we can learn from your city and the challenges you face regarding youth and (2) COYI's Strategy and Action Plan for 2015-2017.	3
Oktober. Youth Commission møde i Riga. Non-formal learning as a tool for social inclusion	Planlægning af møde i Gdynia. Gruppen omkring oprettelsen af et Ungdomsråd i Guldborgsund Kommune, lærer og to unge.	3
2015		
Juni. UBC Board meeting i Dollina Charlotty, Polen. Præsentation af UBC-arbejdsgrupper. Desuden kåring af Østersø mesterskaber i aktiviteter der inddrager foreningslivet.	Guldborgsund Kommune deltog med 2 medarbejdere ved bestyrelsesmødet. Et aftenskolehold stillede op i en foreningskonkurrence.	5
Oktober. To-årlig generalforsamling i Gdynia, Polen. Tema: Smart Cities. Desuden gennemførtes en parallel ungdomskonference.	Repræsentanter fra Guldborgsund Kommunes byplanlægning, internationalt arbejde, Børn og Læring og CultHus samt 5 unge og 3 ledere fra Ungdomsskolen.	13
November. Møde i Guldborgsund Kommune. UBC's Commission for Smart and Prospering Cities; sub-group on Education	Initiativ fra GBS' ungdomsarbejde til etablering af specifik arbejdsgruppe på skole og undervisnings-området. Deltagere fra Liepaja, Kleipeda, Kalmar mm. 28 udenlandske gæster og 17 lokale deltagere.	17

OVERSIGT OVER AKTIVITETER I REGI AF VENSKABSBYSAMARBEJDET

Skema over Guldborgsund Kommunes deltagelse i venskabsbysamarbejde fra 2013 – 2015.

Gennem mere end 30 aktiviteter har mere end 300 borgere, politikere og medarbejdere været på rejse og besøgt vores venskabsbyer for udvekslinger, samar-

bejdsarrangementer og turismeevents, ligesom der også været besøg fra venskabsbyerne. Derudover har aktiviteterne tiltrukket en stor gruppe af turister og gæster.

Titel	Aktivitet	Antal
2013		
Hele året. Guldborgsund Musikskole-Kreismusikschule Ostholstein	Jævnlig udvekslinger med Kreismusikschule Ostholstein i Eutin for ledere og musikere.	N.A.
Maj. Eutin. Lindeskovskolens 8. klasse i Eutin	Lindeskovskolen har Wilhelm Wisser Schule i Eutin som venskabs-skole. Deres 8. klasser skiftes til at besøge hinanden.	24
Juni. Eutin. Tyskklubben på besøg i Eutin	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring.	7
Juli. Rostock. Warnemünder Woche	Medlemmer af Nykøbing Turistforening bidrager med turist-stand på Warnemünder Woche	20
August. Rostock. Politisk deltagelse ved Hanse Sail	Inviterede gæster fra Guldborgsund Kommune	2
August. Rostock Hajkutter Regatta og Baltic Sail	Årlig hajkutter regatta med flere tusinde gæster, havnefest og 15 – 20 hajkuttere deltager i regatta til Rostock,	Flere tusinde gæster
September. Rostock. Besøg fra Rostock Business	Besøg fra Rostock Business til GBS og Business Lolland-Falster for at skabe kontakt og afklare muligheder for erhvervsamarbejde.	2
September. Eutin,. Tyskklubben på besøg i Eutin	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring.	13
2014		
Hele året. Guldborgsund Musikskole-Kreismusikschule Ostholstein	Jævnlig udvekslinger med Kreismusikschule Ostholstein i Eutin for ledere og musikere.	N.A.
April. Eutin. Lindeskovskolen til Eutin	Lindeskovskolen har Wilhelm Wisser Schule i Eutin som venskabs-skole. Deres 8. klasser skiftes til at besøge hinanden.	17
April. Rostock. Guldborgsund Kommunes Kulturteam på besøg i Rostock	Fem medarbejdere fra Guldborgsund Kommunes kulturteam havde fagligt besøg hos Kulturforvaltningen i Rostock for opbygning af samarbejdsrelationer på kulturområdet.	5
Juni. Eutin. Tyskklubben til Eutin	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring.	8
August. Rostock. Kultur, Turisme og Bosætnings-udvalget	Fem medlemmer af KTB-udvalget, Direktør og Centerchef deltog på studietur til Rostock og Hanse Sail	7
September. Rostock. Nykøbing Skytteforening	14 medlemmer af Nykøbing Skytteforening besøger Rostocker BDS-Schützen for erfaringsudveksling og venskabsstævne.	14
Juli. Rostock. Warnemünder Woche	Medlemmer af Nykøbing Turistforening bidrager med turist-stand på Warnemünder Woche	20
August. Rostock. Deltagelse ved Hanse Sail	Inviterede gæster fra Guldborgsund Kommune	2
August. Rostock. Hajkutter Regatta og Baltic Sail	Årlig hajkutter regatta med flere tusinde gæster, havnefest og 15 – 20 hajkuttere deltager i regatta til Rostock,	Flere tusinde gæster
Oktober. Eutin. Tyskklubben til Eutin	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring.	5
November. Rostock. Indgåelse af venskabsbyaftale	Festlig underskriftsceremoni på Gedser-Rostock færgeren midt på Østersøen med deltagelse af politikere, borgere, medarbejdere, i alt 150 gæster fra de to partnere.	75
December. Rostock. Sydhavsøernes Frugtfestival på producentbesøg i Nordtyskland.	Repræsentanter fra Sydhavsøernes Frugtfestival på rundrejse, bl.a. gennem Rostock, for at skabe kontakter og markedsføre Frugtfestivalen.	2

2015		
Hele året. Guldborgsund Musikskole-Kreismusikschule Ostholstein	Jævnlig udvekslinger med Kreismusikschule Ostholstein i Eutin for ledere og musikere.	N.A.
Juni. Eutin. Tyskklubben til Eutin	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring.	6
Juni. Rostock. Ride and Walk The Baltic	Cykeltur i den Sydlige Østersø, bl.a. for markedsføring af Intercombillet Nykøbing-Rostock.	15
Juli. Rostock. Warnemünder Woche	Medlemmer af Nykøbing Turistforening bidrager med turist-stand på Warnemünder Woche	20
Juli. Rostock. Brage Koret ved Warnemünder Woche	Mandskoret gav 2 koncerter ved Warnemünder Woche	30
August. Rostock. Hajkutter Regatta og Baltic Sail	Årlig hajkutter regatta med flere tusinde gæster, havnefest og 15 – 20 hajkuttere deltager i regatta til Rostock,	Flere tusinde gæster
August. Rostock. Deltagelse ved Hanse Sail	Inviterede gæster fra Guldborgsund Kommune	2
September. Eutin. Tyskklubbens besøg	Tyskklubben har venskabsklub i Eutin som på skift besøger hinanden for fællesskab, kulturforståelse og sproglæring. Besøg til Middelalderby ved Eutin	10
Oktober. Rostock. Venskabsaftale mellem Nykøbing FC og Rostocker FC	Fodboldklubberne Nykøbing FC og Rostocker FC har indgået venskabsaftale med underskriftsamvær i hos Nykøbing FC	Gæster fra Rostock
November. Iisalmi. Samarbejde mellem Østre Skole og Iisalmen lyseo ja aikuislukio	Østre Skole har startet samarbejde med Iisalmen lyseo ja aikuislukio og forbereder besøg i forhold til bedre udskoling	N.A.
December. Eutin. Besøg hos Eutin Rådhus.	Kultur, Turisme og Bosætningsteam besøger Eutin Rådhus for etablering af kontakter til fremtidigt samarbejde.	9

OVERSIGT OVER DELEGATIONSBesøg OG STUDIEREJSER

Skema over internationale delegationsbesøg til Guldborgsund Kommunes og egne studieture fra 2013 – 2015 (som ikke vedrører venskabsbysamarbejde).

Samlet har der i perioden været besøg af 12 delegationer fra 10 forskellige lande. Der har været gennemført en række fællesarrangementer med nabolande, og

kommunens medarbejdere har selv været på studieture. Mindst 130 gæster og medarbejdere har været involveret. Desuden har fællesarrangementer tiltrukket borgere, turister og foreningsmedlemmer. Nedenstående opgørelse er muligvis ikke fuldstændig, da meget foregår på decentralt niveau og ikke bliver rapporteret.

Titel	Aktivitet	Antal
2013		
Maj. Besøg fra Ganga International High School, Indien	Rektor og Int. koordinator fra Ganga Int High School, New Delhi i forbindelse med besøg til Nykøbing Kat. som er venskabsgymnasium med Ganga IHS.	2
Juni. Besøg fra Kina og Brasilien	Delegation fra GEUS med delegationer fra Kina og Brasilien for kick-off af internationalt forskningsprojekt om grundvand. Ekskursion til Marielyst.	15
September. Besøg fra estisk Borgmester, Hajala Kommune.	Besøg fra Borgmester Leo Adler fra Hajala kommune. Introduktion til Guldborgsund Kommune, erhvervsudvikling samt dansk lokalstyre.	1
Septemer. Besøg fra Japan om danske kommuner, ældrepleje og hjælpemidler	Studerende fra International University of Health and Welfare Fukuoka og repræsentanter fra social og sundhedssektoren kom for at høre om det danske velfærdssystem, ældrepleje og hjælpemidler.	16
Oktober. Besøg fra Japan om danske kommuner og hjælpemidler	Repræsentanter fra Social- og Sundheds- og sygehussektoren i Tokyo for at høre om det danske velfærdssystem og hjælpemidler.	10
December. Sydhavsøernes Frugtfestival på producentbesøg i Kivik, Sverige	Repræsentanter fra Sydhavsøernes Frugtfestival på rejse til Sverige for at skabe kontakter og markedsføring.	2
2014		
September. Delegation fra Mecklenburg-Vorpommerns Ministerium for Energi, Infrastruktur og Regionaludvikling	Minister Christian Pegel på besøg med 15 planlæggere og turismerepræsentanter for at høre om erfaringer om sameksistens mellem havvindmøller og turisme.	16
September. Besøg fra Calvados og Vendee, Frankrig for at se på vedvarende energi og turisme	Lokalpolitikere og turismerepræsentanter på besøg for at høre om erfaringer om benyttelse af havvindmøller og anden vedvarende energi som turistattraktioner.	16
2015		
April. To medarbejdere fra GBS til Bruxelles	To indkøbsmedarbejdere til Bruxelles sammen med kolleger fra andre kommuner for at høre om EU indkøbsregler	2
Maj. Besøg fra Noord-Brabant, Holland om velfærdsteknologi	Center for Sundhed- & Omsorg var sammen med Broen til Bedre Sundhed og Bruxelles-kontoret Zealand Denmark vært for delegation og seminar om IT og velfærdsteknologi i ældreplejen.	24
Maj. Stadt Fehmarn. Rapsblomstringsfestival	Fællesarrangement mellem Stadt Fehmarn, Lolland Kommune og Guldborgsund Kommune. Deltagelse af borgere, turister og cykelforæninger	N.A.
August. Besøg fra Den Tyske Ambassade, København	Besøg for at høre om behov for støtte og samarbejde på kulturområdet mellem Danmark og Tyskland	2
August. Besøg fra Oyoko Methodist High School, Ghana	Rektor og international koordinator besøgte Kommune i forbindelse med besøg til Nykøbing Katedralskole som er venskabsgymnasium med Oyoko Methodist High School	2
September. Besøg fra Jalalabad regionen, Kirgisistan til Socialområdet i Guldborgsund	Som led i Den Sociale Virksomheds internationale samarbejde var de vært for en delegation af ledere fra amt, kommune og uddannelse i Kirgisistan, som besøgte social- og handicapinstitutioner i Kommunen.	9
November. Besøg fra estiske kommuner	Besøg af estiske borgmestre og kommuneledere for at høre om erfaringer med Danmarks strukturreform 2007	9
November. Roepiger i Saksøbing; Polske Ambassade	Fejring af skulpturen Roepigers 75 år. Opsætning af mindeplade i Saksøbing i samarbejde med Den Polske Ambassade i København	N.A.
December. Julemarked i Stadt Fehmarn.	Fællesarrangement mellem Stadt Fehmarn, Lolland Kommune og Guldborgsund Kommune. Deltagelse af borgere, turister og foreninger.	N.A.
December. Internationale kontaktpersoner fra sundhedsområdet til Bruxelles.	Medarbejdere fra Center for Sundhed & Omsorg og Center for Socialområdet besøgte Bruxelles og EU for inspiration til internationalt samarbejde på hver deres fagområder.	6

GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR BORGER & BRANDING
INTERNATIONALT SAMARBEJDE
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5473 1000
WWW.GULDBORGSUND.DK